

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій
Кафедра підприємництва і права
The University of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
Institute of European Education (Болгарія)
International Slavic University (Македонія)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
Azerbaijan State Agricultural University (Азербайджан)

VII Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В РАМКАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ»

м. Полтава, 26 березня 2024 року

УДК 330.15:334.723

ББК 65.291.5

Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2023. – 423 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління господарської діяльності підприємств в рамках інтеграції до європейського простору.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців практиків. Матеріали друкуються мовою оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Голова оргкомітету:

Галич О. А. - кандидат економічних наук, професор, ректор ПДАУ

Члени організаційного комітету:

Дячков Д. В. - доктор економічних наук, професор, декан директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій ПДАУ

Махмудов Х. З. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і права ПДАУ

Світлична А. В. - кандидат економічних наук, доцент, заступник директора навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій ПДАУ

Устік Т. В. - доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та логістики Сумського національного аграрного університету

Гусейнов М. Д. – доктор економічних наук, професор, Азербайджанський державний аграрний університет

Губені Ю. Е. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва та торгівлі Львівський національний університет природокористування

Яців І. Б. - доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва та торгівлі, Львівський національний університет природокористування

Волкова Н. В. - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Михайлова О. С. - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Кальян О.С. – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права ПДАУ

Лісюк О. В. - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва та торгівлі, Львівський національний університет природокористування

Яснолоб І. О. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Рязанцев О. О. <i>ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА</i>	345
Саннікова С. Ф. <i>ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ЗА УМОВ ЗРОСТАННЯ НЕСТАБІЛЬНОСТІ МАКРОСЕРЕДОВИЩА В ПЕРІОД КРИЗИ</i>	348
Сарай Н.І., Баусова О.Б., Сарай Р.Я. <i>ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА</i>	350
Світлична А.В., Волкова Н.В. <i>КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА В УКРАЇНІ</i>	354
Селезньова Г. О. <i>ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ</i>	356
Семенець А.В. <i>КОМЕРЦІЙНА ЛОГІСТИКА</i>	360
Сень О.В. <i>ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КУРСУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	362
Сергієнко С.С. <i>СЦЕНАРНА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ</i>	367
Сорока О.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ «ТОКСИЧНИМ» ПЕРСОНАЛОМ</i>	370
Сотникова А.В. <i>ЕКОЛОГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НА ШЛЯХУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	374
Спіцина А. Є., Галицький Б. Ю. <i>СУТНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА</i>	377
Сухоцька В.О. <i>ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТОРГІВЛІ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА</i>	382
Толстоноженко О.В., Ус Ю.А. <i>ВИЗНАЧЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВИХ УМОВАХ</i>	385
Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В.	388

ОЦІНКА СТАНУ ОБОРОТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Тяжкун Є.В.

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИКИ: ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА 391

Устік Т.В.

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ МАРКЕТИНГОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПРОСУВАННІ ПОСЛУГ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ 393

Хилько І. І., Островерх В. М.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ДО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ 398

Ходзицька В.В.

ЗВІТУВАННЯ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК : ВСЕБІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЛОВИХ ОПЕРАЦІЙ 402

Шатєєв О.В., Любка В.В.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОНЛАЙН-МАРКЕТИНГУ В МЕЖАХ ІНДУСТРІЇ 4.0. 404

Шимко О.В.

РЕВЕРСИВНА ЛОГІСТИКА ЯК НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 406

Шишпанова Н. О.

РОЛЬ ПАРТНЕРСТВА В РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ 408

Шкурупій М. В., Ярченко Д. В.

ПЕРСОНАЛ ЯК ЧИННИК СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА 411

Шостя А. М., Мороз С.Е., Калашник О.В.

УПАКУВАННЯ ОЛІЙ РОСЛИННИХ 413

Юр'єва П. Б.

ІННОВАТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ 416

Юрченко Н.І.

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА 420

Яців І. Б.

ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЮ ПРОДУКЦІЄЮ З КРАЇНАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 422

організації виробництва; 2) кадрову і соціальну політику підприємства; 3) гнучку цінову політику; 4) поліпшення споживчих властивостей продукції шляхом модернізації існуючої продукції та розробки нових видів; 5) цілеспрямовану маркетингову діяльність на традиційних і нових ринках.

Список використаних джерел

1. Лищенко М.О. SWOT- аналіз як інструмент стратегічного управління галуззю коноплярства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 2. Том 2. С. 256-260. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=17055>

2. Мандич О.В., Бабко Н.М., Лищенко М.О., Харчевнікова Л.С. Цифрова трансформація та новітні комунікації як платформа для стійкого розвитку бізнесу. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. №4. С. 15-19. URL: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/104>

Тютюнник Ю. М.

*к.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
доцент*

Тютюнник С. В.

*к.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування,
доцент
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна*

ОЦІНКА СТАНУ ОБОРОТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

У системі управління оборотними активами підприємницьких структур розмежовують тактику та стратегію управління. Тактика управління оборотними активами зазвичай пов'язана з оптимізацією величини оборотних активів і полягає у виборі відповідної політики управління запасами, грошовими коштами, дебіторською заборгованістю. Розрізняють дві тактики вибору величини оборотних активів залежно від їх співвідношення з обсягами реалізації: обмежувальну тактику та гнучку тактику.

Використання обмежувальної тактики передбачає підтримку величини оборотних активів на мінімально можливому рівні, тобто підприємство не створює додаткових резервів, підтримує сувору дисципліну розрахунків з постачальниками. Така тактика зменшує витрати на обслуговування оборотних

активів, мінімізує ризик втрат при використанні оборотних коштів. Але за цієї моделі підприємство має обмежені можливості збільшення прибутку за рахунок розширення обсягів діяльності, не може швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Що стосується ліквідності, то якщо підприємство має незначні поточні зобов'язання і намагається якомога швидше зменшити зайві запаси та безнадійну дебіторську заборгованість, така політика буде підтримувати необхідний рівень ліквідності. Але при значній величині поточних зобов'язань і обмежених оборотних активах ліквідність підприємства буде низькою.

Гнучка тактика полягає у забезпеченні високого рівня співвідношення між оборотними активами й обсягом реалізації, тобто підприємство збільшує ті статті балансу (грошові кошти, цінні папери, страхові запаси), які забезпечують можливість збільшення обсягів виробництва та дають змогу стимулювати обсяги продажу за рахунок надання відстрочки платежів. У результаті ліквідність підприємства (за умови формування переважної частини оборотних активів на довгостроковій основі) підвищується. Проте ця політика управління оборотними активами має будуватися на виборі між затратами, пов'язаними зі збільшенням оборотних активів, і вигодами від такого збільшення.

Частина оборотних активів, якщо вона не покрита грошовими коштами, потрібно фінансувати у борг – кредиторською заборгованістю. А якщо не вистачає кредиторської заборгованості, потрібно брати короткостроковий кредит. Звідси виникає поняття поточних фінансових потреб (ПФП), які визначаються як сума запасів і поточної кредиторської заборгованості за мінусом поточної кредиторської заборгованості.

З економічного змісту ПФП як потреби у короткостроковому кредиті впливає необхідність розрахунку середньої тривалості обороту оборотних активів, тобто часу, необхідного для перетворення коштів, вкладених у запаси і поточну дебіторську заборгованість, у гроші на рахунок: період обороту оборотних активів = період обороту запасів + період обороту поточної дебіторської заборгованості – середній строк сплати поточної кредиторської заборгованості. Розрахунок зазначених показників проведений у табл. 1 за інформацією форм № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» і № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» комунального підприємства. Періоди обороту оборотних активів і поточної дебіторської заборгованості визначалися як відношення добутку 365 днів і їх середньорічної вартості до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а періоди обороту запасів і поточної кредиторської заборгованості – як відношення

добутку 365 днів і їх середньорічної вартості до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) [2, с. 318-319].

Таблиця 1

Розрахунковий і фактичний періоди обороту оборотних активів комунального підприємства за 2020-2022 рр., днів

Показник	Роки		
	2020	2021	2022
Період обороту запасів	20	21	33
Період обороту поточної дебіторської заборгованості	0,6	1,3	1,0
Середній строк сплати поточної кредиторської заборгованості	0,3	0,7	1,1
Розрахунковий період обороту оборотних активів	20,3	21,6	32,9
Фактичний період обороту оборотних активів	33	50	72
Фактичний період у % до розрахункового періоду	162,6	231,5	218,8

За результатами проведених розрахунків спостерігається негативна динаміка розрахункового періоду обороту оборотних активів, а саме збільшення з 20,3 дня у 2020 р. до 32,9 дня у 2022 р. (на 62,1 %), що пояснюється відповідною динамікою періоду обороту запасів. Також відбулося збільшення фактичного періоду обороту оборотних активів з 33 днів у 2020 р. до 72 днів у 2022 р. (у 2,2 раза). Якщо в 2020 р. фактичний період обороту оборотних активів перевищував розрахунковий період у 1,6 раза, то в 2021 р. – у 2,3 раза, 2022 р. – у 2,2 раза.

Отже, підприємство має значні резерви прискорення оборотності оборотних активів за рахунок насамперед скорочення періоду обороту запасів, оскільки показники періоду обороту поточної дебіторської заборгованості та строку сплати поточної кредиторської заборгованості знаходяться у межах одного дня. У цілому прискорення оборотності оборотних коштів має розглядатися як пріоритетний спосіб скорочення поточних фінансових потреб.

Список використаних джерел

1. Тактика формування оборотних активів та стратегії їх фінансування. URL: <https://library.if.ua/book/52/3793.html> (дата звернення: 28.02.2024).
2. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : Видавництво ПП «Астрія», 2020. 434 с.